

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 44532
Nom: Teoria i epistemologia de les polítiques educatives
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 3
Curs acadèmic: 2025-26

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2216 - Màster Universitari en Política, Gestió i Direcció d'Organizac. Educatives	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2216 - Màster Universitari en Política, Gestió i Direcció d'Organizac. Educatives	Anàlisi avançat del marc històric, sociopolític i comparat de la gestió educativa	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

GOZALVEZ PEREZ VICENT EULOGI

RESUM

El mòdul es planteja com a objectiu prioritari mostrar i reflexionar sobre l'entramat conceptual i les claus per a l'anàlisi des del punt de vista teòric, històric, sociopolític i comparat.

Dins del mòdul, l'assignatura "Teoria i epistemologia de les polítiques educatives" assumeix com un dels seus objectius principals el de contribuir a l'anàlisi tanta filosòfica com a pedagògic entorn dels fonaments teòrics i epistemològics de les polítiques educatives en societats democràtiques.

Es tracta de reflexionar sobre els fonaments de les diferents polítiques educatives, connectant-les amb els seus antecedents filosòfics i ètics, de manera que l'alumnat pugui comprendre críticament l'abast de tals polítiques atenent als seus elements legitimadors i a la seva justificació en un sistema de llibertats i en un Estat de dret.

CONEIXEMENTS PREVIS**RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ**

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

-

Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Que els estudiants coneguen les polítiques, els models i les pràctiques igualitàries de qualitat i innovació educativa, per a poder implementar-les i promoure en les seues institucions educatives

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguen comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Que els estudiants siguen capaços de comprendre i interpretar les polítiques que afecten la gestió escolar a fi de poder aplicar-la correctament

Que els estudiants siguen capaços de disposar de marcs teòrics de les polítiques internacionals d'educació, que possibiliten una eficaç transferència de bones pràctiques per al sistema educatiu espanyol

Que els estudiants siguen capaços de dissenyar i aplicar estratègies d'acció orientades a construir vincles sòlids i sostenibles amb la comunitat escolar, i involucrar-se eficaçment en els processos educatius

Ser capaces de establecer un compromiso ético deontológico a través de una vinculación consecuente con los valores éticos de la institución e institucionales y gestionar el centro de acuerdo con los principios éticos coherentes con un sistema democrático.

Ser capaces de reconocer la naturaleza y las condiciones políticas de las prácticas educativas institucionales a efectos de atender los problemas y situaciones sociales emergentes.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Les teories de la democràcia, les lleis i pràctiques educatives

- Introducció històrica i conceptual als sistemes democràtics. Importància de l'educació
- Contradiccions, apories i paradoxes de la democràcia
- Models bàsics de democràcia i la seua aplicació a la gestió dels centres educatius.

2. Les teories liberals, teoria de la justícia i educació

- Orígens teòrics e històrics del liberalisme
- Diferents tipus de liberalisme
- Liberalisme, individualisme i cosmopolitisme
- Cosmopolitisme cívic i educació

3. Les teories comunitaristes, el patriotisme i el cultiu dels valors constitucionals

- Significat de comunitarisme
- Comunitarisme i postmodernitat
- Sentit del comunitarisme en l'àmbit educatiu: cultiu del patriotisme constitucional
- Límits del comunitarisme. Aplicació l'àmbit dels centres educatius.

4. El republicanisme, les limitacions de les lleis i la necessitat d'educació per a la civilitat

- El republicanisme: orígens i autors destacats
- El republicanisme actual com a superació del liberalisme i el comunitarisme
- El republicanisme en l'educació: educar en el civisme democràtic i en els valors d'una moral pública
- L'aprenentatge servei i aprenentatge cooperatiu

5. Les polítiques, les lleis i les pràctiques multiculturals en les societats democràtiques

- Significat de multiculturalisme i les polítiques del reconeixement
- Exemples de polítiques educatives multiculturals
- Crítica al multiculturalisme i necessitat en l'àmbit educatiu

6. Les polítiques interculturals, aspiració ètica i aposta per les pràctiques educatives d'inclusió cultural

- L'interculturalitat: significat i justificació teòrica
- Polítiques educatives interculturals i multiculturals
- Complexitat de les pràctiques educatives d'integració/inclusió cultural
- Alternatives, solucions i vies d'acció politico-educatives davant la diversitat cultural

7. El nou enfocament de les capacitats. Les capacitats humanes bàsiques en relació amb l'educació

- Enfocament de capacitats: fonament teòric i context històric
- Polítiques econòmiques i capacitats en educació: la perspectiva de A. Sen.
- Desenvolupament humà i capacitats en educació: la perspectiva de M. Nussbaum.
- Polítiques educatives per a la justícia i l'apoderament de la ciutadania en societats mediàtiques

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Tutories	4,00
Treball en grup	5,00
Teoria	7,00
Pràctiques a l'aula	5,00
Total hores	21,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	10,00
Estudi i treball autònom	44,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	54,00

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia bàsica de l'assignatura serà la de lliçó magistral participativa, i igualment es plantejaran problemes i qüestions conflictives per a resoldre de manera dialogada i argumentada en classe. Es parlarà atenció individualitzada i/o grupal, i es revisarà el treball o dossier final de l'assignatura. S'afavorirà també l'aprenentatge col·laboratiu i cooperatiu en les classes.

AVALUACIÓ

Els criteris d'avaluació s'estableixen en la Guia general del Màster, i giren en torn a diferents elements com ara:

Una prova teòrica o examen final (que incidirà en qüestions fonamentals i en el comentari d'algun dels textos o materials usats). Ponderació: 30%

La participació i assistència a classe. Ponderació: 10%

Portafolis o diari reflexiu de l'assignatura. Ponderació: 45%

Exposicions a classe de treballs realitzats: Ponderació: 15%

La realització fraudulenta de proves d'avaluació i el plagi en treballs d'avaluació seran considerats conforme al Reglament d'avaluació i qualificació de la UV (ACGUV 108/2017) i al Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes (ACGUV 123/2020).

L'ús de tecnologies (inclosa IA), que no siga prèvia i expressament autoritzat pel professorat, per a confeccionar materials d'avaluació, permetrà que aquests no siguen considerats com d'autoria pròpia i seran tractats segons la reglamentació vigent i el Codi de Convivència i Bones Pràctiques de la UV (ACGUV 300/2023, DOGV, núm. 9747/18.12.2023).

BIBLIOGRAFIA

- Ahedo, J., Gozávez, V. y Pérez, C. (2022). Updating the proposal of Just Communities for democratic civil education. *Ramon Llull Journal of Applied Ethics*, 13, 53-75. Apple, M. W. y Beane, J. A. (1997). *Escuelas democráticas*, Morata, Madrid. Applebaum, A. (2020). *Twilight of democracy. The seductive lure of authoritarianism*. Doubleday. Bauman, Z. y Donskis, L. (2015). *Ceguera moral. La pérdida de sensibilidad en la modernidad líquida*, Paidós, Barcelona. Cortina, A. y Conill, J. (ed.) (2001). *Educación en la ciudadanía*, Alfons el Magnànim, Valencia, 2001. De Paz, D. (2007). *Escuelas y educación para la ciudadanía global*, Intermón Oxfam, Barcelona. Democracy Report V-Dem Institute (2022). *Autocratization Changing Nature?* https://v-dem.net/media/publications/dr_2022.pdf García, R., Gozávez, V., Vázquez, V. y Escámez, J. (2011). *Repensando la educación. Cuestiones y debates para el siglo XXI*, Brief, Valencia. García, R., Traver, J. A. y Candela, I. (2001). *Aprendizaje cooperativo. Fundamentos y técnicas*, ICCE, Madrid. Giner, S. (1987). *Ensayos civiles*, Península, Barcelona. Gozávez, V. (2013). *Ciudadanía mediática. Una mirada educativa*, Madrid, Dykinson. Gozávez, V. y Contreras, P. (2014). *Empoderar a la ciudadanía mediática desde la educación*, *Comunicar*, 42, 129-136.
- Gozávez, V. y García, R. (2013). *Cosmopolitismo cívico. Cooperación, educación y desarrollo*, en Santos Rego, M.A., *Cosmopolitismo y Educación*, Brief, Valencia. Gozávez, V. y Jover, G. (2016). *Articulación de la justicia y el cuidado en la educación moral. Del universalismo sustitutivo a una ética situada de los Derechos Humanos*. *Educación XX1*, 19 (1), 311-330. Kohlberg, L., Power, F. C. y Higgins, A. (2008). *La educación moral según Lawrence Kohlberg*. Barcelona, Gedisa. Nussbaum, M. (2000). *Women and Human Development. The Capabilities approach*, Cambridge University Press, New York. Nussbaum, M. (2007). *Las fronteras de la justicia. Consideraciones sobre la exclusión*, Paidós, Barcelona. Pring, R. (2016). *Una filosofía de la educación políticamente incómoda*, Narcea, Madrid. Rawls, J. (1998). *Teoría de la justicia*, FCE, Barcelona. Savater, F. (2007). *Política para Amador*, Ariel, Barcelona. Sebreli, J. J. (2007). *El olvido de la razón. Un recorrido crítico por la filosofía contemporánea*, Debate, Barcelona. Sen, A. (2000). *Development as Freedom*, Oxford University Press, Oxford. Versión en castellano: *Desarrollo y libertad*, Planeta, Barcelona. Vidal Beneyto, J. (ed.) (2003). *Hacia una sociedad civil global*,

Taurus, Madrid. Fishkin, J.S. (2018). Democracy when the people are thinking. Revitalizing our politics through public deliberation. Oxford: Oxford University Press.

- Zakaria F. (1997). The Rise of Illiberal Democracy, *Foreign Affairs*, 76(6), 22-43, DOI: 10.2307/20048274
- European Commission (2018). Council Recommendation on Common Values, Inclusive Education and the European Dimension of Teaching. European Education Area. Quality Education and Training for All. <https://education.ec.europa.eu/focus-topics/improving-quality/inclusive-education/common-values>
- Gozávez, V., Valero-Moya, A. y González-Martín, M.R. (2022). El pensamiento crítico en las redes sociales. Una propuesta teórica para la educación cívica en entornos digitales. *Estudios sobre Educación*, 42, 35-54. Gozávez, V. y Cortijo, G. (2023). Desarrollo humano y redes sociales en sociedades digitales. *Sophia. Colección de Filosofía de la Educación*, 34 (1), 41-64. Gozávez, V. Buxarrais, M.R. y Pérez, C. (2023). Towards a post-democratic era? Moral educations against new forms of authoritarianism. *Journal of Moral Education*, 52:4, 474-488. Jover, G. y Gozávez, V. (2024). Service learning and the just community: Complementary pragmatist forms of civic character education. *Theory and Research in Education*, <https://doi.org/10.1177/14778785241227076>